

Innspill

Til : Helsedirektoratet
Fra : Landsgruppen av helsesykepleiere NSF

Dato: Juni 2021

INNSPILL TIL KOMPETANSEBEHOV HELSESYKEPLEIERE PROBLEMATISK/SKADELIG SEKSUELL ADFERD HOS BARN/UNGE

Spørsmål det er ønsket innspill på:

Hva skal til for at helsesykepleiere kan tematisere PSA/SSA på en god måte i konsultasjonene? (Verktøy, egne kompetansehevende tiltak, tilgang til fagpersoner med spisskompetanse? Annet?)

Viktig at det arbeides med å etablere et Utvikling- og Kompetansesenter for helsestasjon- og skolehelsetjenesten for å styrke kvalitet og lik praksis.

Generelt:

- ✓ Snakke om normal seksualitet jevnlig
- ✓ Flere utarbeidet verktøy vil føre til større likhet i tilbud til barn og unge i Norge. Det vil gi et felles språk fra vår tjeneste om disse temaene.
- ✓ Kontinuitet om seksualitet, lengre, oftere seksualitetsundervisning – modningsprosess
- ✓ Modenhets spenn om seksualitet. Snakke om det gode med seksualitet, respekt.
- ✓ NOK Norge – utarbeide materiell som helsesykepleier kan bruke på helsestasjonene
- ✓ Seksuellatferd.no

Helsestasjon

- ✓ Komme tidlig inn med tema
- ✓ Lære foreldrene også språket, vi snakker ikke om voksen seksualitet med barna. Språket, forklare forskjell mellom den voksne seksualiteten og barnas seksualitet.
- ✓ Bruker brosjyrer og ta opp fast tema om normal seksuell utvikling på 2-og 4 års kontroll.
- ✓ Undervisning i alle barnehager om normal utvikling, for eksempel «Æ e mæ» i barnehagene
- ✓ Praksiseksempel: Stine Sofie stiftelsen reiser rundt i alle barnehagene i sin kommune. Helsesykepleier får bruke brosjyrene på konsultasjoner på helsestasjonene
- ✓ Koble på fedrene tidlig – fedregrupper og trilleturer. Gi de et språk på formidling.

Skolehelsetjeneste/HFU

- ✓ Gi barn og unge nok og god informasjon om kropp og helse – helsesykepleier må brukes mer i undervisning på skolene, systematisk. Problematisk at det første de lærer er seksuelle overgrep.
- ✓ Jevnlig samarbeid med skolen og med pedagogene, lærere må også læres opp i seksualitetsundervisning
- ✓ Snakker om grenser i alle klasser på vgs.
- ✓ Mer seksualitetsundervisning også med noe fokus på porno. Snakke om porno i undervisning, snakke om porno til foreldrene.
- ✓ Snakke om tema fast i 1. klasse, 3. klasse og 5. klasse (både normal utv + seksuelle overgrep).

Hva trenger helsesykepleier av verktøy og kompetanse for å ivareta tematikken i det grupperettede arbeidet? Hvilket rom har helsesykepleier i sin arbeidshverdag til å ta i bruk denne typen virkemidler i sitt individ- eller grupperettede arbeid (under forutsetning at denne type verktøy om denne tematikken finnes/utvikles!)?

- Systemarbeid: Få seksualitetsundervisningen i system og mer likt tilbud til elevene uavhengig av hvilken kommune de bor i.
- Ressurser: Nok helsesykepleiere på jobb! Man jobber mye alene, for mange oppgaver.
- Utdanne nok helsesykepleiere
- Mer universelle tiltak (mindre individuelle tiltak): Mer tid inne i klasserommet gir mer trygghet og et normalitetsbilde
- Mer kunnskap om seksuell utvikling

- Verktøy:
Verktøy som er ferdig laget, med for eksempel ideer på setninger/uttrykk som skal brukes m.m. vil bistå flere helsesykepleiere som jobber mye alene og som ikke har tid og ressurser til å utvikle dette selv. Verktøy vil gi et mer likt tilbud og øke kompetansen utover hele landet på en enkel måte.
Ha god infomateriell til foreldre. Helsesykepleiere bør være med å utarbeide dette.
Digitale kanaler i form av interaktive spill, uforpliktende nett-tester, quiz osv.
Uke 6 – oversatt på flere språk

Løsningen på flere av disse utfordringene, er å etablere et Utvikling- og Kompetansesenter for helsestasjon- og skolehelsetjenesten.

Vennlig hilsen Landsgruppen av helsesykepleiere, ved leder Ann Karin Swang

